

بورور کراسی اداری؛ خصوصی سازی در پایگانی راکد

دولار و امسال بیش از یک میلیارد دلار باید برای واردات بنزین پرداخت می شود و چرا مسئولین در این سالهای گذشته اقدام به ساخت پالایشگاه بنزین نکرده اند تا از این دلارها که برای خرید بنزین پرداخت شده است به سرمایه گذاری و اشتغال زایی در کشور تبدیل گردد علت چیست؟ و مسئول کیست؟

جناب وزیر محترم نفت چندی پیش در مصاحبه ای در روزنامه اعلام کرد ایجاد پالایشگاه در داخل کشور برای تولید بنزین صرفه اقتصادی ندارد بنزین مصرفی را از خارج خریداری کرده برای مصرف داخل اقتصادی تر از ایجاد پالایشگاه میباشد با کمال تأسف جناب وزیر محترم فراموش کرده اند که ایجاد پالایشگاه در کشور میتواند اشتغال زایی زیادی ایجاد کند که اشتغال زایی با میلیون ها جوان بیکار یکم از ضروریات اولیه کشور است و این گفته جناب وزیر محترم نفت چقدر با عقلانیت سازگار است بعهدہ خواننده محترم میباشد.

امروز تهران برای حل مشکلات زباله های خانگی، بیمارستانی و کارخانجات خود احتیاج مبرم به ۵ کارخانه بازیافت زباله ۲۰۰ تن دارد و تهران حداقل احتیاج به ۵۰ پارکینگ ده طبقه ارزان قیمت ورودی و خروجی برای اتومبیل های شهری که در دو طرف خیابان ها و کوچه ها پارک شده اند دارد و سرمایه گذاران زیادی حاضر به انجام چنین پروژه های شهری هستند.

بشرط اینکه دولت اعلام کند زمین، آب و برق و هفتاد یا هشتاد درصد بودجه ارزی ریالی را در اختیار سرمایه گذاران که برای ایجاد پالایشگاه بنزین و ایجاد کارخانجات بازیافت زباله اعلام آمادگی کنند حاضر است پرداخت نماید و یا اینکه شهرداری اعلام کند حاضر است برای پروژه پارکینگ های ده طبقه زمین، مجوز و تراکم را بدون دریافت وجهی از سرمایه گذاران برای ساخت پارکینگ چند طبقه در اختیارشان قرار دهد. داد و بدون دخالت دولت ذره ای از مشکلات پیش روی شهری بوسیله سرمایه داران خیر و ایران دوست بامید خداوند از این طریق برداشته شود و حال به انتظار خواب نقر شهردار محترم و مدیریت محترم شرکت نفت حواصم نیست تا در مطبوعات به سرمایه داران خصوصی برای مشارکت در این پروژه ها اعلام آمادگی کنند.

خواهد داشت در بودجه در نظر گرفته شده برای سال ۸۳ از فروش شرکت های دولتی به بخش خصوصی برای برنامه امسال نیز به احتمال زیاد تحقق نخواهد یافت چون چند ماه از سال گذشته و هنوز اقدام موثری برای این واگذاری ها انجام نگرفته بنابراین امسال بیشتر پروژه های در حال اجراء با کسود بودجه مواجه شده با تاخیر در بهره برداری از پروژه ها مواجه خواهیم شد.

امید است که مجلس محترم هفتم شورای اسلامی که ریاست آن را یک فرد دانشگاهی بعهدہ گرفته است با تصویب قوانین مدون ی تکالیف و اختیارات نهادهای دولتی را روشن کرده و زمینه مردم سالاری دینی را در کشور گسترش دهد و امروز متأسفانه بعلم گسترده تشکیلات دولتی که در چند سال گذشته بیشتر فرجه تر شده و در این فرایند کشور با مشکلات عدیده ای از قبیل کسود انرژری مصرفی صنایع، بیکاری میلیونی کارگران، فرار سرمایه ها، فرار مغزها، عدم سرمایه گذاری بخش خصوصی بعلم نبود قوانین مدون و امنیت سرمایه گذاری، واردات بی حساب و کتاب کالای مجوز دار و قاچاق واردات کالاهای خارجی به کشور، مشکلات حمل و نقل شهری، حمل و نقل جاده، کوچه ها و خیابان های کشور تبدیل به پارکینگ اتومبیل شده و برای گفتن یک مجوز تولیدی نایستی به وازرتخانه ها، نهادهای مختلف مراجعه کرده و ماهها دوندگی لازم میباشد. گرفتن انواع عوارض و مالیات از کارخانجات تولیدی سرمایه گذاران را از کارهای تولیدی منصرف کرده به اجبار به کارهای دلالی و تجاری سوق داده شده اند.

مردم امیدوار هستند که مجلس محترم هفتم شورای اسلامی با تصویب قوانین مدون توجه ویژه ای به مسائل فرهنگی و ناشجارهای اجتماعی، اشتغال زایی جوانان، مسکن برای خانوارهای کم درآمد، اعتیاد، زباله های شهری، آلودگی هوای تهران و شهرهای دیگر و پارکینگ شدن کوچه و خیابانهای تهران بعلم نبود قوانین مدون بازرسی از عمل مدیران کشور که آنها را وادار کند سروسامانی به مشکلات شهری بدهند و در مقابل این مشکلات مسئولان می یابند مجوز برای تولید انواع موتور سیکلت و اتومبیل از کشورهای مختلف داده و می دهند. و با در سال صدها میلیون

های دولتی در حدود ۲۰ میلیون دلار و بیازت دیگر سه صدم درصد بوده است به این ترتیب نام ایران در میان فهرست ۸۳ کشور جهان در رتبه آخر قرار گرفته بعلوریکه موارد خصوصی سازی در ایران طی مدت ۱۵ سال گذشته مذکور چند فقره بوده است. این نکات در گزارش چندی پیش صندوق بین المللی پول مطرح شد ولی آنچه مسلم است از باترزه سال پیش که برای اولین بار واگذاری شرکت های دولتی تحت عنوان خصوصی سازی در لایحه مطرح و در لایحه برنامه اول پنج ساله توسعه (از سال ۶۸ - ۷۲) گنجانده شد و برنامه خصوصی سازی کم و بیش دنبال شد و اما تحقق اهداف آن گونه که متصور بود میسر نشد. از سوی دیگر جریان خصوصی سازی با مشکلات فراوانی مواجه بوده که با تاکید بر اصل ۴۴ قانون اساسی و حذف ماده ۱۲ از برنامه چهارم توسعه میتوان به عنوان نمونه های مشکلات پیش روی خصوصی سازی یاد کرد.

هرچند مصوبه اخیر مجمع تشخیص مصلحت نظام تغییر اصل ۴۴ قانون اساسی را به همراه داشت که امیدواریم تغییرات وسیع در حوزه خصوصی اقتصاد بدنبال داشته باشد.

عوامل اصلی که جلوگیری از خصوصی سازی می کند قیمت های غیر منطقی و غیر علمی ارگانهای دولتی در قیمت گذاری کارخانجات میباشد. قیمت گذاری کارخانجات در جهان بر اساس دو عامل به نسبت سووددهی سالانه آن و فناوری موجود در کارخانه تعیین میشود در حالی که در ایران ارگانهای دولتی بدنبال قیمت های ارزش افزوده خیالی زمین و ساختمان کارخانه اند این در شرایطی است که در سبانی تنوریک اقتصاد، زمین صنعتی و کشاورزی فاقد قیمت هستند چون به نینانی زاینده نیستند اما در نظام اداری ایران برای زمین کارخانه های مورد واگذاری و یا زمینهایی که تغییر کاربری داده می شوند بر اساس یک ارزش افزوده خیالی بسیار بالا قیمت گذاری می شوند که بخش خصوصی از خرید کارخانجات و یا زمین منصرف میگردند.

در واقع در ایران علت کندی خصوصی سازی عدم تمایل مدیران دولتی به ترک سب کار و قدرت و امکانات اقتصادی و پرستیژ اجتماعی که آن میز برای مدیر پشت میز نشین فراهم میکند خصوصی سازی فقط در نوشتار و گفتار ادامه داشته و

صاحب نظران و کارشناسان اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورهای توسعه یافته اعتقاد و باور علمی و عملی به این دارند که برنامه ها و پروژه های شهری، استانی و کشوری بهتر و سریعتر و کم خرج تر تحقق خواهد یافت که مدیران دولتی از تصدی گیری بیشتر کارها دست برداشته و کارها و پروژه ها را به تشکل ها و شرکتهای خصوصی مؤسسات تخصصی و نهادهای مردمی واگذار نمایند و در واقع عامل اصلی توسعه و پیش رفت این کشورها واگذاری کارها به بخش خصوصی تحت نظارت دولت بوده است. و با کمال تأسف در ایران بخش خصوصی جایگاه چندانی در اقتصاد تولید و سازندگی کشور ندارد. و باید در نظر داشت که در ایران در حدود ۸۰ الی ۸۵ درصد صنایع تولیدی اجتماعی و فرهنگی در دست مدیران دولتی میباشد مانند صنایع نفت، پتروشیمی، کارخانجات فولادسازی، آلومینیوم، سیمان، ساخت سازه های شهری، راه ها، حمل و نقل ریالی، جاده ای، حمل و نقل شهری، مترو، بندرگاه ها، اسکله ها، بیمارستان ها، شرکت های دارویی، ساخت سدهای کشور، آب، زمین شهری، جنگل ها، مراکز انرژی برق، مواد معدنی، بانک ها، آموزش و پرورش، دانشگاه ها و تاسیس اجتماعی و غیره در اختیار مدیران دولتی میباشد.

سالم است که شعار کوچک کردن دولت و واگذاری کارخانجات تولیدی و خدماتی دولتی به نهادهای مردمی شرکت ها و مؤسسات خصوصی در حرف و گفتار مسئولین جاری بوده ولی در عمل مشاهده میگرد که خلاف این گفتار عمل شده تنها واگذاری چند شرکت و کارخانجات تولیدی و خدماتی با کمال تأسف انجام نگرفته بلکه تشکیلات دولتی بزرگتر گسترده تر شده است و البته در این فرایند واگذاری چند شرکت و کارخانجات به سازمان تامین اجتماعی، نفت سیهان و کانون بازنشستگان و بانکها انتقال داده شده است که آن مؤسسات نیز دولتی میباشد.

خصوصی سازی شرکت های دولتی یکی از مشخصه های اصلی جهان طی دو دهه گذشته بوده و حد فاصل دو دهه گذشته بیش از ۱۸ تریلیون دلار خصوصی سازی در شرکت های دولتی در جهان صورت گرفته که از این رقم سهم ایران در خصوصی سازی شرکت